

Kuluttajaliitolta kantelu Oikeuskanslerille

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry on jättänyt Oikeuskanslerinvirastolle kantelun siitä, ovatko elintarvikkeita valvovat viranomaiset laiminlyöneet valvontatehtävänsä elintarvikkeiden virheellisten pakkausmerkintöjen, tarkemmin sanottuna tuotteiden nimeäminen osalta.

Kuluttajaliitto kiinnitti jo keväällä 2010 huomiota elintarvikkeiden, erityisesti lihavalmisteiden, kuluttajia harhaanjohtavaan nimeämiseen. Tuolloin selvisi, että esimerkiksi useiden valmistajien ”jauhelihapihveiksi” tai ”lihapulliksi” nimeämien tuotteiden pääasiallinen raaka-aine ei ollut sian- tai naudanliha vaan broilerinliha tai -nahka. Myös muissa elintarvikeryhmissä esiintyi samankaltaista harhaanjohtavaa tuotteiden nimeämistä.

Kuluttajaliitto selvitti asiaa uudelleen tänä keväänä, mutta tilanne ei ole vuodessa muuttunut.

Evira ilmoitti 2010 lähettävänsä kohdennetut valvontapyynnöt niille viranomaisille, joiden alueella kohua herättäneiden tuotteiden valmistuslaitokset sijaitsevat. Markkinoilla on kuitenkin edelleen harhaanjohtavasti nimettyjä tuotteita lihavalmisteiden lisäksi myös muissa tuoteryhmissä kuten mehuissa, hilloissa ja aamiaisviljavalmisteeissa.

Tässä muutamia esimerkkejä kuluttajia harhaanjohtavasti nimetyistä tuotteista:

Jauhelihapyyrykät ja –pihvit: Pirkka Lihapyörykkä, Pirkka Jauhelihapihvi, HK Ruokatalon Kevyet Lihapyörykät, HK Ruokatalo Jauhelihapihvit, HK Lihapyörykät

Leivät: Fazer Ruispaahto, Fazer Ruispaahtosämpylät, Fazer Täysjyväpaahto

Välipala- ja aamiaisviljavalmisteeet: Top Food Aprikoosimyslipatukka, Virtasalmen viljatuotteen Mustikkamysli

Kastikkeet: Pirkka Quacamoleedippi

Ongelma on, että tuotteiden nimet antavat ymmärtää niiden sisältävän enemmän tai muuta raaka-ainetta kuin ne todellisuudessa sisältävät.

Tuotteiden ainesosat on ilmoitettava valmistusajankohdan mukaisen painon mukaan alenevassa järjestyksessä. Pakkausmerkinnöistä ei myöskään saa syntyä kuluttajille harhaanjohtavaa kuvaa tuotteen sisällöstä. Näin esimerkiksi, jos tuotteen pääasiallinen raaka-aine olisi broilerin nahka, olisi tuote nimettävä broilerinnahkapulliksi.

Eviran kotisivuilta löytyvän pakkausmerkintäoppaan mukaan: *hampurilaisen, jonka sisältämän pihvin pääraaka-aine on kalaa, kanaa tai kasviksia, tulee nimetä "kalahampurilaiseksi", "kanahampurilaiseksi" tai "kasvishampurilaiseksi". Esim. pelkkiä broilerin ainesosia sisältävän tuotteen kutsuminen pelkästään nimellä "hampurilainen" on harhaanjohtavaa. Pelkästään mustikkaa sisältävästä keitosta tulee käyttää vakiintunutta nimeä "Mustikkakeitto". Jos keitto sisältää mustikan ohella myös muuta marjaa, esimerkiksi vadelmaa, on mustikkakeitto nimenä harhaanjohtava ja sen sijaan tulee käyttää koostumusta kuvaavaa nimeä, esimerkiksi "Mustikka-vadelmakeitto" tai "Mustikkaa ja vadelmaa" sisältävä marjakeitto.*